

A kiirtott esőerdők bosszúja

A világ tüdejének számító Amazonas esőerdői nemcsak levegőtisztító szerepük miatt értékesek. A folyóóriás mentének őserdői már Dél-Amerika fontos biztonságpolitikai kérdésének is számítanak.

Január végén a baloldali brazil elnök, *Luis Inácio Lula da Silva* rendkívüli intézkedéseket hozott a világ tüdejének számító Amazonia esőerdőit pusztító legális és illegális fakitermelés és erdőégetés ellen. Szövetségi rendőröket és környezetvédőket küldött a veszélyeztetett területekre, mert így akarják elejét venni, hogy a földművelők és az állattenyésztők folytassák az illegális erdőégetést. De szakértők megállapították, hogy 2007 utolsó öt hónapjában 3200 négyzetkilométerrel csökkent az erdőterület: míg augusztusban még „csak” 243 négyzetkilométernyi erdőt vágtak ki, addig decemberben ez már 948 négyzetkilométerre nőtt.

Gary Duffy, a BBC spanyol változatának Sao Pauló-i tudósítója elmondta, a brazil elnök az elmúlt néhány év alatt hiába ünnepelte többször is az erdőterület pusztításának csökkenését, a környezetvédők inkább a piaci körülmé-

nyeknek tulajdonították az átmeneti változást, és biztosra veszik, hogy a tendencia hamarosan megfordul. A szója csökkenő világpiaci ára miatt a földművelők nem növelik a megművelhető területet, de biztosak benne, egy újabb áremelkedésnek ismét az őserdők látják a kárát. Lula úgy ellenértelt, azért nem nő majd az erdőpusztítás mértéke, mert a hatalmas és már kiirtott területeken folytatnák a termesztést. A környezetvédők Lula tavaly indított gazdaságélénkítő programjában is látnak olyan kockázatokat, amelyeknek egyenes következménye az erdőterület pusztítása: egy éve a brazil államfő megállapodott a környezetvédőnek kikiáltott etanol-programról az ifjabb *Bushsal*. *Castro* és a venezuelai *Hugo Chavez* szerint nem védi a környezetet a bioüzemanyag-termelés, éppen ellenkezőleg, a kőolaj kiváltására előállított etanolhoz - ahogy fogalmaztak - a fél világot fel kell szántani az élelmiszernövényekhez szükséges földterület rovására. Duffy egy másik elgondolkodtató adatot is közölt: a brazil állam évente közel egymilliárd tonna üvegházhatást kiváltó gázt bocsát ki, ennek 75 százaléka pedig a fa-

kitermelés révén kerül a levegőbe. A természet visszavágott: egy brazil biológus azért aggódik a malária újbóli terjedése miatt, mert a szúnyogok gyorsan alkalmazkodtak a vegyszerekhez. Az éghajlatváltozás és a fakitermelés miatt most már ezt a betegséget is nehéz felszámolni a folyóóriás menti országokban, pedig Peruban negyven éve teljesen felszámolták.

A másik problémakör a többek között Ecuador esőerdeiben élő indiánok életterének megsértése, hiszen az ott dolgozó kőolaj-kitermelő cégek környezetszennyező tevékenysége tönkreteszi kultúrájukat. Bár az érintett vállalatok ezt cáfolták, Ecuador elnöke 2006-ban kitiltotta országából a környezetszennyezéssel és szerződészegéssel vádolt egyik amerikai céget. Az Amazonas vidéke biztonságpolitikai szempontból is előtérbe került: A Kolumbia és Ecuador között kirobbant határkonfliktus előtt a kolumbiai csapatok az őserdőben csaptak le a kábítószer-csempészettel is foglalkozó radikális marxista gerillaszervezetre, a FARC-ra.

Sobjeski Tamás
Magyar Nemzet

Vizes élőhelyek védelme

Február másodika volt a Vizes Élőhelyek Világnapja. 1971-ben ezen a napon írták alá Ramsarban a vizes élőhelyek megővéséről szóló megállapodást. A WWF Magyarország azért küzd, hogy a vizes élőhelyek megmentésével ne csupán a természeti értékek, de a mindenki számára létfontosságú ivóvízbázisok is megmaradjanak.

A Ramsari Bizottság idén arra hívja fel a figyelmet, hogy bolygónk vizes élőhelyei nem kizárólag a gazdag élővilág létét szolgálják. Számtalan olyan ország van a Földön, ahol ezek a területek szoros összefüggésben vannak a mindenki számára létfontosságú ivóvízbázisokkal. A vizes élőhelyek szennyezése és eltűnése nemcsak a lakosság ivóvízellátását veszélyeztetheti, hanem az itt élő halak állapota az ezeket fogyasztó emberek egészségét is befolyásolja.

Két Ramsari terület, a Duna menti Gemenc és Béda-Karapanca, kiemelten fontos számunkra. Gemenc Közép-Kelet-Európa egyik utolsó és legnagyobb összefüggő ártéri erdejének ad otthont. A halban gazdag holtágak bőséges táplálékkal látják el a madárvilágot, melynek fontos képviselői például a gémfélék és a fekete gólyák. A Béda-Karapanca tájegység különlegességei a ma is működő fokok és a száz évnél idősebb ligeterdők, ahol számtalan denevérfaj és több pár réti sas él.

Ezeket a Ramsari területeket és a Duna menti ivóvízbázisokat is veszélyeztetik azok a tervek, melyek a Duna medrének átalakítására koncentrálnak. A beavatkozások célja, hogy teher szállítási célú hajózás biztosítására közlekedési útvonalat alakítsanak ki a folyó hazai szakaszain – még ott is, ahol a Duna medre erre alapvetően nem alkalmas.

További információ:

WWF Magyarország

Április

Olvad a hó egy virág kelyhében
Amilyen gyorsan jött úgy tűnik is
Csak kicsit bolondozott a tüllel
Szórakozott megint az április

Tréfás kedvében elfelejtette
Aztán megkergette a Napot is
Fagyott virágnak nem lesz termése
Újra lehet vetni a magot is.

Feket István